

Сьогодні мені п'ять. Минулого вечора, коли я засинав у Шафі, мені ще було чотири, але — чудасія! — коли прокинувся серед ночі в Ліжку, мені вже стало п'ять. До цього мені було три, перед тим два, перед тим один, перед тим нуль.

— А мінус один мені було?

— Хм-м? — Ма протяжно хмикає.

— Там, на Небесах. Мені було мінус один, мінус два, мінус три?..

— Ні, лік рокам почався, лише коли ти спустився вниз.

— Крізь Дахове Віконце. Тобі було дуже сумно, доки я не з'явився у твоєму пузику.

— І не кажи.

Ма нахилиється над Ліжком, щоб увімкнути Лампу, і та зі *свистом* освітлює все навколо.

Я вчасно встигаю зажмуритися. Трохи згодом я розплющую одне око, тоді друге.

— Я плакала, аж поки в мене зовсім скінчилися сльози, — каже

Ма. — Я просто лежала тут і лічила секунди.

— І скільки секунд налічила? — питаю я.

— Багато-багато мільйонів.

— Ні, скільки точно?

— Я згубила лік, — каже Ма.

— А тоді ти мріяла і мріяла про своє яйце, аж доки розтовстіла.

Вона широко усміхається.

— Я відчувала, як ти штовхався ногами.

— Об що я штовхався?

— Об мене, звичайно.

На цьому місці я завжди сміюся.

— Зсередини — бум-бум. — Ма піднімає свою спальну футболку й надуває пузика. — Я подумала: «Джек виходить назовні». А від самого ранку з широко розплющеними очима ти вислизнув на килим.

Я дивлюся на Килим з червоними, бурими й чорними перепленими зигзагами. Там видно пляму, яку я випадково лишив, коли народився.

— Ти перерізала пуповину, і я став вільним, — кажу я до Ма. — Тоді я обернувся на хлопчика.

— Насправді ти й так був хлопчик.

Вона встає з Ліжка і йде до Обігрівача, щоб зробити повітря теплішим.

Я думаю, що він не приходив учора ввечері після дев'ятої, бо коли він приходить, то повітря стає іншим. Однак Ма не любить про нього говорити, то я й нічого не питаю.

— Скажіть мені, пане П'ятилітку, ви хотіли б одержати свого подарунка саме зараз чи після сніданку?

— Що це, що це?

— Я знаю, що тобі вже несила терпiti, — каже вона, — але не забувай, що гризти пальці не можна, бо мікроби потраплять в організм.

— І вони мене вразять, як тоді, у три рочки, коли я заслаб на блювоту й пронос?

— Навіть ще гірше, — відповідає Ма. — Від мікробів можна померти.

— І повернутися до часу на Небеса?

— Ти все ще гризеш, — тягне вона мою руку.

— Вибач, — кажу я й сідаю на неслухняну руку. — Назви мене ще раз паном П'ятилітком.

— Отже, пане П'ятилітку, — каже вона, — зараз чи пізніше?

Я вискакую на Крісло-Гойдалку, щоб глянути на Годинника. Він показує сьому чотирнадцять. Я колихаюся на Кріслі-Гойдалці, не тримаючись за нього, наче на скейтборді, а тоді з радісним викриком *йо-го* перестрибую назад на Перину і гойдаюся на ній, уявляючи, що це сноуборд.

— А коли можна одержувати подарунки?
— Будь-коли. Я можу вибрати час замість тебе, — пропонує Ма.
— Мені вже п'ять років, тож мушу вибрати сам. — Мій палець знову тягнеться до рота, але я засуваю його під пахву й міцно стискаю. — Отже, я вибираю — зараз.

Ма витягає щось з-під своєї подушки; гадаю, вона ховала там подарунок усю ніч, щоб я не побачив. Це сувій лінійованого паперу, перев'язаний багряною стрічкою від тих шоколадок, що їх ми отримали на Різдво.

— Розгорни його, — каже вона мені. — Помалу.

Я розв'язую вузол і розгортаю папір. Там картина, зроблена простим олівцем. Я не знаю, що це, а тоді до мене доходить:

— Це ж я!

Як у Дзеркалі, тільки більший — мої голова, рука, плече, моя спальна футболка.

— А чому в мене очі заплющені?

— Ти спав, — каже Ма.

— Ти малювала уві сні?

— Ні, я не спала. Учора вранці, і позавчора, і за день перед цим я вмикала лампу й малювала тебе. — Вона перестає усміхатися. — Що сталося, Джеку? Тобі не подобається?

— Ну... Мені не подобається, що ти не спала, коли спав я.

— Що ж, я не могла тебе малювати, коли ти не спав, бо тоді б це не був сюрприз, правда? — Ма чекає. — Я гадала, ти любиш сюрпризи.

— Звісно, сюрпризи я люблю, але знати я люблю теж.

По її обличчю перебігає смішок.

Я залажу на Крісло-Гойдалку, щоб узяти зі Швацького Набору на Полиці кнопку. Мінус одна означає, що тепер там з п'яти кнопок не залишилось ніскільки. Колись їх було шість, але одна зникла. Друга тримає картину «Великі шедеври західного мистецтва № 3: Мадонна й дитя зі святою Анною та Іваном Хрестителем», що висить позаду Крісла-Гойдалки; третя — «Великі шедеври західного мистецтва № 8: Враження. Схід сонця», що поряд з Ванною; четверта — малюнок із синім восьминомом і картину з навіженим конем під назвою «Великі шедеври західного мистецтва № 11: Герніка». Ці шедеври нам дісталися разом з коробками

вівсянки, однак восьминога зобразив я сам. Це мій найкращий березневий малюнок. Щоправда, він трохи зжолобився від пари з Ванної. Я пришпилюю сюрприз Ма посеред коркової плитки над Ліжком.

Вона хитає головою.

— Не там.

Вона не хоче, щоб Старий Нік його побачив.

— Може, в Шафу, на задню стінку? — питаю я.

— Гарна ідея.

Шафа дерев'яна, тож мені доводиться сильніше тиснути на кнопку. Я зачиняю недоладні дверцята, що завжди скриплять, навіть після того, як ми змастили завіси кукурудзяною олією, і дивлюся крізь щілинку, але там зовсім темно. Я прочиняю дверцята — малюнок видається білим, з маленькими сірими лініями. Біля мого заплющеного ока — того, що на малюнку, — висить синя сукня Ма, справжня сукня з Шафи.

Я відчуваю запах Ма і розумію, що вона десь поруч; у мене найліпший нюх у нашій сім'ї.

— О, я забув про моню, коли прокинувся.

— Нічого. Може, пропустимо цього разу, тобі ж уже п'ять?

— Нізачо на світі.

Ма лягає на білу Перину, я лягаю коло неї і донесхочу напиваюся моні.

Я відлічую сто пластівців і роблю водоспад з молока, що майже таке ж біле, як миски; я не пролив ні краплинки, і ми дякуємо дитяті Ісусу. Я вибираю Розтоплену Ложку з білими гульками на ручці, що набігли, коли її випадково притулили до гарячої каструлі, де варилися макарони. Ма не любить Розтопленої Ложки, проте мені вона наймиліша, бо не схожа на інші.

Я розгладжую подряпини на Столі, щоб надати йому кращого вигляду. Стіл круглий, весь-весь білий — тільки подряпини сірі. Це від того, що Ма різала на ньому їжу. Коли ми їмо, то граємо в *мугиканку*: тоді не треба розтуляти рота. Я вгадую «Макарену» і «Вона ступає з гір», а третя пісня, думаю, — «Спустися нижче, милая карето», однак насправді це «Штормова погода». Тож я здобуваю два бали і Ма двічі мене цьомає.

Я мугикаю «Веслуй, веслуй, веслуй удаль», і Ма відразу здогадується, що це за пісня. Тоді я починаю «Теревені-вені», вона кващить губу і каже:

— Ох, я знаю цю пісню. Там співається про те, що хтось упав і знову звівся на ноги, от тільки забула, як вона називається.

Кінець кінцем вона її згадує. А далі я мугикаю «Мені не йдеш ти з голови», і Ма тями не має, що це.

— Ти вибрав таку складнющу... Почув у Телевізорі?

— Ні, від тебе.

Я мугикаю приспів, і Ма каже, що вона зовсім нетямуща.

— Безклепка, — кажу я і цьомаю її двічі.

Я підсуваю стільця до Мийниці. Миски треба мити обережно, зате з ложками можна досхочу побавитись — *день-дзінь-дзелень*. Я дивлюся в Дзеркало й висолоплюю язика. Ма стоїть позаду мене, і я бачу, як моє лице насувається на її, наче маска, що ми робили на Гелловін.

— Шкода, що малюнок не дуже вдався, — каже вона, — але принаймні на ньому видно, на кого ти схожий.

— І на кого ж?

Вона прикладає до Дзеркала палець, і там, де мій лоб, лишається кружальце.

— Ти — викапана я.

— Хто тебе викапав?

Кружальце потроху зникає.

— Викапаний означає, що ти дуже-дуже схожий на мене. Гадаю, це тому, що ти зроблений з мене. Такі ж карі очі, такий же великий рот, таке ж гостре підборіддя...

Якийсь час я дивлюся на нас із Ма в Дзеркалі, звідки ми позираємо на себе.

— Ніс не такий.

— Ну, твій ніс ще зовсім дитячий.

Я торкаюся його.

— А він що, відпаде і на його місці виросте інший?

— Ні, ні, він просто стане більшим. А волосся таке саме, каштанове...

— Але моє спадає аж до поперека, а твоє — лише до плечей.

— Це правда, — каже Ма, беручи зубну пасту. — Усі твої клітини вдвічі живіші за мої.

Я не знаю, як це можна бути тільки наполовину живим. Я знову дивлюся в Дзеркало. Наші спальні футболки різні, як і наша спідня білизна, — у Ма немає ведмедиків.

Коли вона спльовує вдруге, настає моя черга чистити зуби. Я беру Зубну Щітку й чищу зусібіч кожен свій зуб. Плювок Ма в Мийниці трохи не такий, як мій. Я змиваю обидва плювки і вишкіряюся, мов вампір.

— Ай! — Ма затуляє очі руками. — Твої зуби такі чисті, що вони мене засліплюють.

Її зуби зовсім згнили, бо вона забувала їх чистити. Тепер вона дуже шкодує про це і вже не забуває дбати про них, але вони однаково гнилі.

Я вирівнюю стільці і ставлю їх коло Дверей навпроти Сушарки. Вона, здіблена, мов кінь, завжди бурчить і каже, що в нас затісно, але якщо її скласти, то місця насправді багатенько. Я теж можу скластися — ну, не так, щоб зовсім, бо маю м'язи, до того ж я живий, а вона ні. Двері зроблено з чарівного блискучого металу, і після дев'ятої, коли я забираюся в Шафу, вони промовляють *bi-bin*.

Жовтосаяного обличчя Бога сьогодні не видно: Ма каже, що йому важко пробитися крізь сніг.

— Який сніг?

— Дивись, — показує вона вгору на Дахове Віконце.

У ньому мріє легеньке світельце, решта — морок. У Телевізори сніг білий, проте справжній сніг не такий. Дивина, та й годі!

— Чому він не падає на нас?

— Тому що він зовні.

— У Космічному Просторі? Шкода, що він не всередині, ним можна було б погратися.

— О, ну тоді б він розтанув, бо тут тепло.

Ма мугикає пісню. Я відразу ж здогадуюся, що це «Хай іде сніг», і співаю другий куплет, а тоді — «Зимову казку». Ма підспівує мені, заводячи вгору.

Щоранку в нас тисячі справ. Наприклад, ми беремо з Комода Вазон і над Мийницею вливаємо в нього чашку води — так, щоб не пролити ані краплинки. Тоді ми ставимо його назад на блюдце.

Вазон раніше жив на Столі, але обличчя Бога спалило йому листочок. Тепер у нього лишилося дев'ять листочків, вони завширшки з мою долоню і волохаті, немов собаки, як каже Ма. Але собаки живуть тільки в Телевізорі. Мені не подобається дев'ятка. Я знайшов там малюсінський новий листочок — значить, тепер їх знову десять.

А от Павук справжній. Я бачив Павука двічі й оце тепер якраз виглядаю його, проте між ніжкою Стола і стільницею сама павутина. Стіл такий стійкий, що аж диво бере: я довго можу стояти на одній нозі, але зрештою завжди падаю. Я не кажу Ма про Павука. Вона вважає павутину за бруд, але мені павучий витвір видається тоне-ським сріблом. Ма любить тварин, що бігають і їдять одна одну на телепланеті дикої природи, а справжніх — ні. Коли мені було чотири, я спостерігав, як мурахи повзуть угору по Плиті, а вона прибігла і розчавила їх усіх, щоб вони не поїли наших харчів. Хвилину тому вони були ще живі й раптом обернулися на сміття. Я так плакав, що мої очі мало не витекли зі сльозами. А одної ночі щось гудюче кусало мене, і Ма прибила його під Полицею на Дверній Стіні. То був комар. На корковій плитці й досі пляма, хоч Ма й намагалася її відшкребти, — це моя кров, яку комар випив з мене, наче крихітний вампірчик. Тоді я вперше втратив трохи крові.

Ма бере зі сріблястого пакетика з двадцятьма вісьма маленькими зорельютами свою пігулку, а я беру вітамінку з пляшечки, де намальовано хлопчика, що стоїть на руках. Потім Ма виймає свою вітамінку з великої пляшки, де зображено тенісистку. Вітамінки треба вживати, щоб не захворіти й не повернутися до часу на Небеса. Я не хочу на Небеса, мені не подобається вмирати, однак Ма каже, що коли ми матимемо років по сто й утомимосся від ігор, то нам, можливо, захочеться померти. А ще вона п'є пігулку, що тамує біль. Іноді вона ковтає навіть дві штуки, але не більше, бо корисні речі, коли їх забагато, робляться шкідливими.

— Поганий Зубчик? — питаю я.

Це верхній зуб, у самісінькому кінці щелепи. Він найгірший.

Ма киває.

— А чому ти не п'єш по дві протибольові пігулки щодня?

Вона морщитьється.

— Бо тоді я стану залежною від них.

— Що?

— Ну, я неначе піймаюся на гачок, бо вже не зможу без них обходитись і питиму їх дедалі більше.

— А що в цьому поганого?

— Це важко пояснити.

Ма знає все, крім тих речей, що їх кепсько пам'ятає. Часом вона твердить, ніби я замалий, щоб зрозуміти її пояснення.

— Мої зуби менше болять, коли я про них не думаю, — каже вона.

— Як це?

— Це зветься «зусилля волі». Коли не думаєш про щось, то воно робиться неважливим.

Як мені щось болить, я завжди про це думаю. Ма розтирає мое плече, хоч воно й не болить, та мені однаково це подобається.

Я й досі не сказав їй про павутину. Як дивно мати щось своє, належне мені, а не Ма. Усе інше — наше спільне. Я розумію, що мое тіло належить мені, як і думки в моїй голові. Але мої клітини зроблені з клітин Ма, тож я наче її частинка. І ще, коли я кажу їй, про що думаю, а вона мені каже, про що думає сама, наші думки стрибають з голови в голову. Це наче фарбувати синьою пастеллю поверх жовтої — виходить зелений колір.

О восьмій тридцять я натискаю на кнопку Телевізора і, перебравши три канали, знаходжу «Дору-мандрівницю» — ура-ура! Ма повільно крутить Антену й ворухить її вуса, щоб поліпшити зображення. Одного разу, коли мені було чотири рочки, Телевізор помер, і я гірко плакав, але вночі Старий Нік проніс чарівну коробку — перетворювач, і вона відживила Телевізор. Інші канали, крім тих трьох, показують геть розпливчато, тому ми не дивимося їх, бо це шкодить нашим очам. Тільки коли там є музика, ми завішуємо екран сірою Ковдрою і просто слухаємо, трусячи своїми задками.

Сьогодні я кладу пальці на голову Дорі, обіймаю й розповідаю їй про свої суперздібності, дарма що мені тільки п'ять. У відповідь вона всміхається. На її голові — здоровезна кучма волосся, схожа на справжній бурий шолом з гострими зрізаними краями. Я сідаю на Ліжку, на коліна до Ма, вмощуюся, щоб не відчувати її гострих кісток, і дивлюся. Ма має не так-то й багато м'яких частин, однак ті, що є, суперм'які.

Час від часу Дора говорить не по-нашому, а по-іспанському, наприклад *lo hicimos*. Вона завжди носить Рюкзак, більший усередині, ніж зовні, і там є все, що треба Дорі: і драбини, і космічні костюми, і одяг для танців та гри у футбол, і флейта — все-все, щоб подорожувати з найліпшим другом — мавпочкою Чобітком. Дора завжди каже, що їй потрібна *моя* допомога. Наприклад, вона питає, чи можу я знайти чарівну річ, і чекає, коли я скажу: «Так». Якщо я кричу: «Вона за пальмою!» — і синя стрілка показує туди ж, Дора каже: «Дякую». Але інші люди в Телевізорі нас не чують. На Mapі щоразу показано три місця. Спочатку треба дійти до першого, потім до другого, а тоді до третього. Я ходжу з Дорою та Чобітком, тримаючи їх за руки, співаю разом з ними, надто коли вони перевертаються в повітрі, дають п'ять долонями чи виконують танець дурненького курчати. Крім того, нам треба стежити за підлим лисеням Шахраєм. Побачивши його, ми мусимо тричі крикнути: «Шахраю, не кради!» Він сердиться й каже: «О ні!» А тоді тікає. Одного разу Шахрай зробив робота-метелика з дистанційним керуванням, але щось пішло не так, і робот сильно вдарив його самого по масці й рукавичках. Ото ми реготали. Іноді ми ловимо зірки і кладемо їх у кишеню Рюкзак. Я собі вподобав Галасливу Зірку, що всіх будить, і Мінливу Зірку, яка може набирати різних форм.

На інших планетах показують здебільшого людей, що сотнями можуть уміститися в екрані, за винятком однієї великої людини, яка більша й ближча за всіх. Вони мають одяг замість шкіри, їхні обличчя рожеві, чи жовті, чи бурі, чи плямисті, чи волохаті, з червонющими ротами й великими очима, обведеними чорним. Вони багато сміються і голосно кричать. Хотів би я дивитися Телевізор весь час, але від цього псується наш мозок. Перш ніж я спустився з Небес, Ма сиділа біля Телевізора весь день і обернулася на зомбі — це ніби привид, тільки він гучно ступає: *туп-туп*. Тож тепер вона завжди вирикає його після одної ранкової програми; за день клітини в мозку множаться, і після вечері ми переглядаємо ще одну програму, а уві сні мозок відростає знову.

— Ну, ще однісіньку, сьогодні ж мій день народження! Будь ласочка!

Ма розтуляє рота, а потім стуляє. Вона каже:

— Чом би й ні?